

LEGISLAȚIE ROMÂNIA

Portal legislativ actualizat din surse publice oficiale

VERSIUNE INFORMATIVĂ PENTRU CONSULTARE

CONSTITUȚIE nr. 0/1923

CONSTITUȚIE

În vigoare

EMITENT

Parlamentul României

PUBLICARE

Monitorul Oficial NR. 282 din 29 martie
1923

ULTIMA VERIFICARE

27 mai 2026, 15:09

SURSA OFICIALĂ

<https://legislatie.just.ro/Public/DetaliiDocument/15014>

Document generat informativ din surse publice oficiale. Nu înlocuiește Portalul Legislativ - legislatie.just.ro.

Cuprins

---

1. Articolul 1	36. Articolul 36
2. Articolul 2	37. Articolul 37
3. Articolul 3	38. Articolul 38
4. Articolul 4	39. Articolul 39
5. Articolul 5	40. Articolul 40
6. Articolul 6	41. Articolul 41
7. Articolul 7	42. Articolul 42
8. Articolul 8	43. Articolul 43
9. Articolul 9	44. Articolul 44
10. Articolul 10	45. Articolul 45
11. Articolul 11	46. Articolul 46
12. Articolul 12	47. Articolul 47
13. Articolul 13	48. Articolul 48
14. Articolul 14	49. Articolul 49
15. Articolul 15	50. Articolul 50
16. Articolul 16	51. Articolul 51
17. Articolul 17	52. Articolul 52
18. Articolul 18	53. Articolul 53
19. Articolul 19	54. Articolul 54
20. Articolul 20	55. Articolul 55
21. Articolul 21	56. Articolul 56
22. Articolul 22	57. Articolul 57
23. Articolul 23	58. Articolul 58
24. Articolul 24	59. Articolul 59
25. Articolul 25	60. Articolul 60
26. Articolul 26	61. Articolul 61
27. Articolul 27	62. Articolul 62
28. Articolul 28	63. Articolul 63
29. Articolul 29	64. Articolul 64
30. Articolul 30	65. Articolul 65
31. Articolul 31	66. Articolul 66
32. Articolul 32	67. Articolul 67
33. Articolul 33	68. Articolul 68
34. Articolul 34	69. Articolul 69
35. Articolul 35	70. Articolul 70

71. Articolul 71
72. Articolul 72
73. Articolul 73
74. Articolul 74
75. Articolul 75
76. Articolul 76
77. Articolul 77
78. Articolul 78
79. Articolul 79
80. Articolul 80
81. Articolul 81
82. Articolul 82
83. Articolul 83
84. Articolul 84
85. Articolul 85
86. Articolul 86
87. Articolul 87
88. Articolul 88
89. Articolul 89
90. Articolul 90
91. Articolul 91
92. Articolul 92
93. Articolul 93
94. Articolul 94
95. Articolul 95
96. Articolul 96
97. Articolul 97
98. Articolul 98
99. Articolul 99
100. Articolul 100
101. Articolul 101
102. Articolul 102
103. Articolul 103
104. Articolul 104
105. Articolul 105
106. Articolul 106
107. Articolul 107
108. Articolul 108
109. Articolul 109
110. Articolul 110
111. Articolul 111
112. Articolul 112
113. Articolul 113
114. Articolul 114
115. Articolul 115
116. Articolul 116
117. Articolul 117
118. Articolul 118
119. Articolul 119
120. Articolul 120
121. Articolul 121
122. Articolul 122
123. Articolul 123
124. Articolul 124
125. Articolul 125
126. Articolul 126
127. Articolul 127
128. Articolul 128
129. Articolul 129
130. Articolul 130
131. Articolul 131
132. Articolul 132
133. Articolul 133
134. Articolul 134
135. Articolul 135
136. Articolul 136
137. Articolul 137
138. Articolul 138

Articole

Articolul 1

Regatul României este un Stat național unitar și indivizibil.

Articolul 2

Teritoriul României este nealienabil. Hotarele Statului nu pot fi schimbate sau rectificate decât în virtutea unei legi.

Articolul 3

Teritoriul României nu se poate coloniza cu populațiuni de ginta străină.

Articolul 4

Teritoriul României din punct de vedere administrativ se împarte în județe, județele în comune. Numărul, întinderea și subdiviziunile lor teritoriale se vor stabili după formele prevăzute în legile de organizare administrativă. Titlul II DESPRE DREPTURILE ROMANILOR

Articolul 5

Românii, fără deosebire de origina etnică, de limba sau de religie, se bucura de libertatea conștiinței, de libertatea învățămîntului, de libertatea presei, de libertatea întrunirilor, de libertatea de asociație și de toate libertățile și drepturile stabilite prin legi.

Articolul 6

Constitutiunea de față și celelalte legi relative la drepturile politice determina cari sînt, osebit de calitatea de Roman, condițiunile necesare pentru exercitarea acestor drepturi. Legi speciale, votate cu majoritate de două treimi, vor determina condițiunile sub cari femeile pot avea exercițiul drepturilor politice. Drepturile civile ale femeilor se vor stabili pe baza deplinei egalitati a celor două sexe.

Articolul 7

Deosebirea de credințe religioase și confesiuni, de origina etnică și de limba, nu constituie în România o piedică spre a dobândi drepturile civile și politice și a le exercita. Numai naturalizarea aseamana pe străin cu Romanul pentru exercitarea drepturilor politice. Naturalizarea se acordă în mod individual de Consiliul de Miniștri, în urma constatării unei comisiuni compusa din: primul-președinte și președinții Curții de apel din Capitala Tarii, ca solicitantul îndeplinește condițiunile legale. O lege specială va determina condițiunile și procedura prin care străinii dobîndesc naturalizarea. Naturalizarea nu are efect retroactiv. Sotia și copiii minori profita, în condițiunile prevăzute de lege, de naturalizarea soțului sau tatălui.

Articolul 8

Nu se admite în Stat nici o deosebire de naștere sau de clase sociale. Toți Români, fără deosebire de origina etnică, de limba sau de religie sînt egali înaintea legii și datori a contribui fără osebire la dările și sarcinile publice. Numai ei sînt admisibili în funcțiunile și demnitățile publice, civile și militare. Legile speciale vor determina Statutul funcționarilor publici. Străinii nu pot fi admiși în funcțiunile publice decât în cazuri excepționale și anume statornicite de legi.

Articolul 9

Toți străinii aflatori pe pământul României se bucura de protecțiunea data de legi persoanelor și averilor în genere.

Articolul 10

Toate privilegiile de orice natura, scutirile și monopolurile de clasa sînt oprite pentru totdeauna în Statul Roman. Titlurile de noblete sînt și rămîn neadmise în Statul Roman. Decoratiunile străine se vor purta de Români numai cu autorizarea Regelui.

Articolul 11

Libertatea individuală este garantată. Nimeni nu poate fi urmărit sau percheziționat, decât în cazurile și după formele prevăzute în legi. Nimeni nu poate fi deținut sau arestat, decât în puterea unui mandat judecătoresc motivat, care trebuie să-i fie comunicat în momentul arestării sau cel mai târziu în 24 ore după deținere sau arestare. În caz de vina vădită, deținerea sau arestarea se poate face imediat, iar mandatul se va emite în 24 ore și i se va comunica conform alineatului precedent.

Articolul 12

Nimeni nu poate fi sustras în contra voinței sale de la judecătorii ce-i da legea.

Articolul 13

Domiciliul este neviolabil. Nici o vizitare a domiciliului nu se poate face decât de autoritățile competente, în cazurile anume prevăzute de lege și potrivit formelor de ea prescrise.

Articolul 14

Nici o pedeapsă nu poate fi înființată, nici aplicată decât în puterea unei legi.

Articolul 15

Nici o lege nu poate înființa pedeapsa confiscării averilor.

Articolul 16

Pedeapsa cu moarte nu se va putea reinființa afară de cazurile prevăzute în codul penal militar în timp de război.

Articolul 17

Proprietatea de orice natura precum și creanțele asupra Statului sînt garantate. Autoritatea publică, pe baza unei legi, este în drept a se folosi, în scop de lucrări de interes obștesc, de subsolul oricărei proprietăți imobiliare, cu obligațiunea de a desdauna pagubele aduse suprafeței clădirilor și lucrărilor existente. În lipsa de învoiala despăgubirea se va fixa de justiție. Nimeni nu poate fi expropriat decât pentru cauza de utilitate publică și după o dreapta și prealabilă despăgubire stabilită de justiție. O lege specială va determina cazurile de utilitate publică, procedura și modul exproprierii. În afară de expropriere pentru căile de comunicație, salubritate publică, apărarea tarii și lucrări de interes militar, cultural și acele impuse de interesele generale directe ale Statului și administrațiilor publice, celelalte cazuri de utilitate publică vor trebui să fie stabilite prin legi votate cu majoritate de două treimi. Legile existente privitoare la alinierea și lărgirea stradelor de prin comune precum și la malurile apelor ce curg prin sau pe lîngă ele rămîn în vigoare în tot cuprinsul Regatului.

Articolul 18

Numai Românii și cei naturalizati români pot dobîndi cu orice titlu și deține imobile rurale în România. Străinii vor avea drept numai la valoarea acestor imobile.

Articolul 19

Zacamintele miniere precum și bogățiile de orice natura ale subsolului sînt proprietatea Statului. Se exceptează masele de roci comune, carierele de materiale de construcție și depozitele de turba, fără prejudiciul drepturilor dobândite de Stat pe baza legilor anterioare. O lege specială a minelor va determina normele și condițiunile de punere în valoare a acestor bunuri, va fixa redeventa proprietarului suprafeței și va arata tot de odată putinta și măsura în care aceștia vor participa la exploatarea acestor bogatii. Se va ține seama de drepturile câștigate, întrucât ele corespund unei valorificari a subsolului și după distincțiunile ce se vor face în legea specială. Concesiunile miniere de exploatare, instituite sau date, conform legilor azi în vigoare, se vor respecta pe durata pentru care s-au acordat, iar exploatările miniere existente făcute de proprietari numai cat timp le vor exploata. Nu se vor putea face concesiuni perpetue. Toate concesiunile și exploatările prevăzute în alineatul precedent vor trebui însă să se conformeze regulilor ce se vor stabili prin lege, care va prevedea și maximum de durata al acelor concesiuni și exploatări și care nu va trece de cincizeci ani de la promulgarea acestei Constitutiiuni.

Articolul 20

Căile de comunicație, spațiul atmosferic și apele navigabile și flotabile sînt de domeniul public. Sînt bunuri publice apele ce pot produce forta motrice și acele ce pot fi folosite în interes obștesc. Drepturile câștigate se vor respecta sau se vor rascumpara prin expropriere pentru caz de utilitate publică, după o dreapta și prealabilă despăgubire. Legi speciale vor determina limita în care toate drepturile de mai sus vor putea fi lăsate în folosință proprietarilor, modalitățile exploatării, precum și despăgubirile convenite pentru utilizarea suprafeței și pentru instalațiile în fiinta.

Articolul 21

Toți factorii productiunii se bucura de o egala ocrotire. Statul poate interveni, prin legi, în raporturile dintre acești factori pentru a preveni conflicte economice sau sociale. Libertatea muncii va fi apărută. Legea va regula asigurarea socială a muncitorilor, în caz de boala, accidente și altele.

Articolul 22

Libertatea conștiinței este absolută. Statul garantează tuturor cultelor o deopotrivă libertate și protecțiune, întrucât exercițiul lor nu aduce o atingere ordinii publice, bunelor moravuri și legilor de organizare ale Statului. Biserica creștină ortodoxă și cea greco-catolică sînt biserici românești. Biserica ortodoxă română fiind religia marelui majorității a Românilor este biserica dominantă în Statul român; iar cea greco-catolică are intaietatea față de celelalte culte. Biserica ortodoxă română este și rămîne neatarnată de orice chiriarchie străină, pastrandu-și însă unitatea cu Biserica ecumenică a Rasaritului în privința dogmelor. În tot regatul României Biserica creștină ortodoxă va avea o organizație unitară cu participarea tuturor elementelor ei constitutive, clerici și mireni. O lege specială va statornici principiile fundamentale ale acestei organizații unitare, precum și modalitatea după care Biserica își va reglementa, conduce și administra, prin organele sale proprii și sub controlul Statului, chestiunile sale religioase, culturale, fundationale și epitropesti. Chestiunile spirituale și canonice ale Bisericii ortodoxe române se vor regula de o singură autoritate sinodala centrală. Mitropolitii și episcopii bisericii ortodoxe române se vor alege potrivit unei singure legi speciale. Raporturile dintre diferitele culte și Stat se vor stabili prin lege.

Articolul 23

Actele stării civile sînt de atributia legii civile. Întocmirea acestor acte va trebui să preceada totdeauna binecuvantarea religioasă.

Articolul 24

Învățămîntul este liber în condițiunile stabilite prin legile speciale și întrucât nu va fi contrar bunelor moravuri și ordinii publice. Învățămîntul primar este obligator. În școlile Statului acest învățămînt se va da gratuit. Statul, județele și comunele vor da ajutoare și înlesniri elevilor lipsiți de mijloace, în toate gradele învățămîntului, în măsura și modalitățile prevăzute de lege.

Articolul 25

Constitutiunea garantează tuturor libertatea de a comunica și publică ideile și opiniunile lor prin grai, prin scris și prin presa, fiecare fiind răspunzător de abuzul acestor libertăți în cazurile determinate prin codicele penal, care nici într-un caz nu va putea restrînge dreptul în sine. Nici o lege excepțională nu se va putea înființa în această materie. Nici cenzura, nici o alta măsura preventivă pentru aparițiunea, vindecarea sau distribuțiunea oricărei publicațiuni nu se va putea înființa. Nu este nevoie de autorizațiunea prealabilă a nici unei autorități pentru aparițiunea oricărei publicațiuni. Nici o cautiune nu se va cere de la ziaristi, scriitori, editori, tipografi și litografi. Presa nu va fi pusă nici odată sub regimul avertismentelor. Nici un ziar sau publicațiune nu va putea fi suspendat sau suprimat. Orice publicațiune periodică de orice natura va trebui să aibă un director răspunzător, iar în absenta acestuia, un redactor răspunzător. Directorul sau redactorul vor trebui să se bucure de drepturile civile și politice. Numele directorului și numele redactorului vor figura vizibil și permanent în fruntea publicațiunii. Înainte de aparițiunea publicațiunii periodice, proprietarul ei e obligat a declara și înscrie numele sau la tribunalul de comerț. Sancțiunile acestor dispozițiuni se vor prevedea prin legi speciale.

Articolul 26

În ce privește publicațiunile neperiodice, răspunzător de scrierile sale este autorul, în lipsa acestuia editorul; patronul tipografiei răspunde când autorul și editorul nu au fost descoperiți. La publicațiunile periodice responsabilitatea o au: autorul, directorul sau redactorul în ordinea enumerării. Proprietarul în toate cazurile este solidar răspunzător de plată despăgubirilor civile. Delictele de presa se judeca de jurați, afară de cazurile aci statornicite, cari se vor judeca de tribunalele ordinare, potrivit dreptului comun:

- a) Delictele ce s-ar comite împotriva Suveranilor Tarii, Principelui Moștenitor, membrilor Familiei Regale și Dinastiei, Sefilor Statelor Străine și reprezentanților lor;
- b) Indemnurile directe la omor și rebeliune, în cazurile când nu au fost urmate de execuțiune;
- c) Calomniile, injuriile, difamațiile aduse particularilor sau funcționarilor publici oricărei ar fi, atinsi în viața lor particulară sau în cinstea lor personală. Arestul preventiv în materie de presa este interzis.

Articolul 27

Secretul scrisorilor, telegramelor și al convorbirilor telefonice este neviolabil. O lege specială va stabili cazurile în cari justiția în interesul instrucțiunii penale, va putea face excepțiune la dispozițiunea de față. Aceeași lege va determina responsabilitatea agenților Statului și a particularilor pentru violarea secretului scrisorilor, telegramelor și convorbirilor telefonice.

Articolul 28

Românii, fără deosebire de origina etnică, de limba sau de religie, au dreptul de a se aduna pasnici și fără arme, conformându-se legilor cari regulează exercitarea acestui drept, pentru a trata tot felul de chestiuni; întru aceasta nu este trebuinta de autorizare prealabilă. Întrunirile sub cerul liber sînt permise, afară de piețele și căile publice. Întrunirile, procesiunile și manifestatiile pe căile și piețele publice sînt supuse legilor polițienești.

Articolul 29

Românii, fără deosebire de origina etnică, de limba sau de religie, au dreptul a se asocia, conformându-se legilor cari regulează exercițiul acestui drept. Dreptul de libera asociațiune nu implica în sine dreptul de a crea persoane juridice. Condițiunile în cari se acordă personalitatea juridică se vor stabili prin o lege specială.

Articolul 30

Fiecare are dreptul de a se adresa la autoritățile publice prin petitiuni subscrise de către una sau mai multe persoane, neputând însă petitiona decât în numele subscrisilor. Numai autoritățile constituite au dreptul de a adresa petitiuni în nume colectiv.

Articolul 31

Nici o autorizare prealabilă nu este necesară pentru a se exercită urmăriri contra funcționarilor publici pentru faptele administrațiunii lor de părțile vătămate, rămânând însă neatinse regulile speciale statornicite în privinta ministrilor. Cazurile și modul urmării se vor regula prin anume lege. Dispozițiuni speciale în codicele penal vor determina penalitățile prepuitorilor.

Articolul 32

Nici un Roman, fără autorizarea guvernului, nu poate intra în serviciul unui Stat străin, fără ca însuș prin aceasta să-și piardă cetățenia. Extrădarea refugiaților politici este oprită. Titlul III DESPRE PUTERILE STATULUI

Articolul 33

Toate puterile Statului emana de la natiune, care nu le poate exercita decât numai prin delegațiune și după principiile și regulile așezate în Constitutiunea de față.

Articolul 34

Puterea legislativă se exercită colectiv de către Rege și Reprezentatiunea națională. Reprezentatiunea națională se împarte în doua Adunări: Senatul și Adunarea deputaților. Orice lege cere învoirea a cator trele ramuri ale puterii legiuitoare. Nici o lege nu poate fi supusă sancțiunii regale decât după ce se va fi discutat și votat liber de majoritatea ambelor Adunări.

Articolul 35

Inițiativa legilor este data fiecăreia din cele trei ramuri ale puterii legislative. Totuși orice lege relativă la veniturile și cheltuielile Statului sau la contingentul armatei trebuie să fie votată mai intaiu de Adunarea deputaților.

Articolul 36

Interpretatiunea legilor cu drept de autoritate se face numai de puterea legiuitoare.

Articolul 37

Promulgarea legilor, votate de ambele Adunări, se va face prin îngrijirea ministerului justiției, care va păstra unul din originalele legilor votate, iar al doilea original se păstrează de Arhivele Statului. Ministrul justiției este și pastratorul marelui Sigiliu al Statului. În fiecare an ministerul justiției va publică colecțiunea legilor și regulamentelor, în care legile vor fi inserate purtând numărul de ordine după data promulgării.

Articolul 38

Nici o lege, nici un regulament de administrațiune generală, județeană sau comunală nu pot fi îndatoritoare decât după ce se publică în chipul hotărât de lege.

Articolul 39

Puterea executivă este încredințată Regelui, care o exercită în modul regulat prin Constitutiune.

Articolul 40

Puterea judecătorească se exercită de organele

ei) Hotărârile lor se pronunță în virtutea legii și se executa în numele Regelui.

Articolul 41

Interesele exclusiv județene sau comunale se regulează de către consiliile județene sau comunale după principiile așezate prin Constitutiune și prin legi speciale.

Capitolul 1 - Despre reprezentarea națională

Articolul 42

Membrii Adunărilor reprezintă națiunea.

Capitolul 1 - Despre reprezentarea națională

Articolul 43

Ședințele Adunărilor sînt publice. Regulamentele lor fixează cazurile și modul în cari aceste ședințe pot fi declarate secrete.

Capitolul 1 - Despre reprezentarea națională

Articolul 44

Fiecare din Adunări verifică titlurile membrilor săi și judecă contestațiunile ce se ridică în aceasta privință. Nici o alegere nu poate fi invalidată decât cu două treimi din numărul membrilor prezenți.

Capitolul 1 - Despre reprezentarea națională

Articolul 45

Nimeni nu poate fi totdeodată membru al uneia și al celeilalte Adunări.

Capitolul 1 - Despre reprezentarea națională

Articolul 46

Deputații și senatorii numiți de puterea executivă într-o funcțiune salariată, pe care o primesc, pierd de plin drept mandatul lor de reprezentanți ai națiunii. Aceasta dispozițiune nu se aplică ministrilor și subsecretarilor de Stat. Legea electorală determină incompatibilitățile.

Capitolul 1 - Despre reprezentarea națională

Articolul 47

La începutul fiecărei legislaturi și a fiecărei sesiuni ordinare, Adunarea deputaților și Senatul aleg din sanul lor pe președintele, vice-președinții și membrii birourilor, potrivit regulamentelor interioare.

Capitolul 1 - Despre reprezentarea națională

Articolul 48

Orice hotărîre se ia cu majoritate absolută a voturilor, afară de cazurile cînd prin Constituțiune, legi sau regulamentele Corpurilor legiuitoare se cere un număr superior de voturi. În caz de paritate a voturilor, propunerea în deliberare este respinsă. Adunările țin ședințe cu jumătate plus unul din numărul membrilor înscriși în apelul nominal.

Capitolul 1 - Despre reprezentarea națională

Articolul 49

Voturile se dau prin ridicare și ședere, prin viu grai sau prin scrutin secret. Un proiect de lege nu poate fi adoptat decât după ce s-a votat articol cu articol.

Capitolul 1 - Despre reprezentarea națională

Articolul 50

Fiecare din Adunări are dreptul de ancheta.

Capitolul 1 - Despre reprezentarea națională

Articolul 51

Adunările au dreptul de a amenda și de a despărți în mai multe părți articolele și amendamentele propuse.

Capitolul 1 - Despre reprezentarea națională

Articolul 52

Fiecare membru al Adunărilor are dreptul a adresa ministrilor interpelări, la care aceștia sînt obligați a răspunde în termenul prevăzut de regulament.

Capitolul 1 - Despre reprezentarea națională

Articolul 53

Oricine are dreptul a adresa petitiuni Adunărilor prin mijlocirea biroului sau a unuia din membrii săi. Fiecare din Adunări are dreptul de a trimite ministrilor petitiunile ce-i sînt adresate. Miniștrii sînt datori a da explicațiuni asupra cuprinderii lor ori de câte ori Adunarea o cere.

Capitolul 1 - Despre reprezentarea națională

Articolul 54

Nici unul din membrii uneia sau celeilalte Adunări nu poate fi urmărit sau prigonit pentru opiniunile și voturile emise de dînsul în cursul exercițiului mandatului sau.

Capitolul 1 - Despre reprezentarea națională

Articolul 55

Nici un membru al uneia sau celeilalte Adunări nu poate, în timpul sesiunii, să fie nici urmărit, nici arestat în materie de represiune, decât cu autorizarea Adunării din care face parte, afară de cazul de flagrant delict. Dacă a fost arestat preventiv sau urmărit în timpul cînd sesiunea era închisă, urmărirea sau arestarea trebuiesc supuse aprobării Adunării din care face parte, îndată după deschiderea sesiunii Corpurilor legiuitoare. Detențiunea sau urmărirea unui membru al uneia sau celeilalte Adunări este suspendată în tot timpul sesiunii, dacă Adunarea o cere.

Capitolul 1 - Despre reprezentarea națională

Articolul 56

Fiecare Adunare determina, prin regulamentul sau, modul după care ea își exercită atribuțiunile.

Capitolul 1 - Despre reprezentarea națională

Articolul 57

Fiecare din Adunări deliberează și ia hotărâri separat afară de cazurile anume specificate în Constituțiunea de față.

Capitolul 1 - Despre reprezentarea națională

Articolul 58

Orice întrunire a unuia din Corpurile legiuitoare în afară de timpul sesiunii celuilalt este nulă de drept.

Capitolul 1 - Despre reprezentarea națională

Articolul 59

Fiecare din ambele Adunări are dreptul exclusiv de a exercita propria sa poliție prin președintele ei, care singur, după încuviințarea Adunării, poate da ordin gardei de serviciu.

Capitolul 1 - Despre reprezentarea națională

Articolul 60

Nici o putere armata nu se poate pune la ușile sau în jurul uneia sau alteia din Adunări fără învoirea ei.

Capitolul 1 - Despre reprezentarea națională

Articolul 61

Legea electorală stabilește toate condițiunile cerute pentru a fi alegator la Adunarea deputaților și la Senat, incapacitățile și nedemnitatile precum și procedura electorală.

Capitolul 1 - Despre reprezentarea națională

Articolul 62

Membrii ambelor Corpuri legiuitoare sînt aleși pentru patru ani.

Capitolul 1 - Despre reprezentarea națională

Articolul 63

Diurnele deputaților și senatorilor se stabilesc prin lege.

Capitolul 1 - Despre reprezentarea națională · Secțiunea I - Despre Adunarea deputaților

Articolul 64

Adunarea deputaților se compune din deputați aleși de cetățenii Români majori, prin vot universal, egal, direct, obligator și secret pe baza reprezentării minorității.

Capitolul 1 - Despre reprezentarea națională · Secțiunea I - Despre Adunarea deputaților

Articolul 65

Alegerea deputaților se face pe circumscripții electorale. Circumscripția electorală nu poate fi mai mare decât un județ. Legea electorală stabilește numărul deputaților de ales în fiecare circumscripție proporțional cu populația.

Capitolul 1 - Despre reprezentarea națională · Secțiunea I - Despre Adunarea deputaților

Articolul 66

Spre a fi eligibil la Adunarea deputaților se cere:

- a) A fi cetățean român;
  - b) A avea exercițiul drepturilor civile și politice;
  - c) A avea vârsta de douăzeci și cinci ani împliniți;
  - d) A avea domiciliul în România. Legea electorală va determina incapacitățile.
-

Capitolul 1 - Despre reprezentarea națională · Secțiunea II - Despre Senat

Articolul 67

Senatul se compune din senatori aleși și din senatori de drept.

Capitolul 1 - Despre reprezentarea națională · Secțiunea II - Despre Senat

Articolul 68

Toți cetățenii Români de la vârsta de 40 ani împliniți aleg, pe circumscripții electorale cari nu pot fi mai mari decât județul, prin vot obligator, egal, direct și secret, un număr de senatori. Numărul senatorilor de ales în fiecare circumscripție, care nu poate fi mai mare decât un județ, se stabilește de legea electorală, proporțional cu populația.

Articolul 69

Membrii aleși în consiliile județene și membrii aleși în consiliile comunale urbane și rurale, întruniți într-un singur colegiu, aleg, prin vot obligator, egal, direct și secret, câte un senator de fiecare județ.

Articolul 70

Membrii camerelor de comerț, de industrie, de muncă și de agricultură, întruniți în colegii separate, aleg din sanul lor câte un senator de fiecare categorie și pentru fiecare circumscripție electorală. Aceste circumscripții electorale speciale se fixează de legea electorală, numărul lor neputând fi mai mare de șase.

Articolul 71

Fiecare universitate alege, din sanul sau, prin votul profesorilor săi, câte un senator.

Articolul 72

Sînt de drept membri ai Senatului, în virtutea înaltei lor situațiuni în Stat și Biserica:

- a) Moștenitorul Tronului de la vîrsta de 18 ani împliniți; el însă nu va avea vot deliberativ decît la vîrsta de 25 ani împliniți;
- b) Mitropolitii țării;
- c) Episcopii eparhioți ai Bisericilor ortodoxe române și greco-catolice, întru cat vor fi aleși conform legilor țării;
- d) Capii confesiunilor recunoscute de Stat, câte unul de fiecare confesiune, întru cat sînt aleși sau numiți conform legilor țării și reprezintă un număr de peste 200.000 credincioși; precum și reprezentantul superior religios al musulmanilor din Regat;
- e) Președintele Academiei Române. Mandatul acestor senatori încetează odată cu calitatea sau demnitatea care le atribuie dreptul.

Articolul 73

Devin senatori de drept:

- a) Foștii Președinți de Consiliu, întru cât vor avea o vechime de patru ani ca Președinți de Consiliu titulari, și foștii Miniștri avînd o vechime de cel puțin șase ani într-una sau mai multe guvernări;
- b) Foștii Președinți ai Corpurilor Legiuitoare cari vor fi exercitat aceasta demnitate cel puțin în cursul a opt sesiuni ordinare;
- c) Foștii Senatori și Deputați aleși în cel puțin zece legislaturi independent de durata lor;
- d) Foștii Primi-Președinți ai Înaltei Curți de Casație și Justiție care au ocupat aceasta funcțiune sau pe aceea de Președinte la Casație cinci ani;
- e) Generalii de rezerva și în retragere: 1. Cari vor fi exercitat comanda unei armate în fața inamicului, ca titulari, cel puțin 3 luni. 2. Cari au îndeplinit funcțiunea de Șef al marelui Stat-Major, sau de inspector general de armata (comandant de armata), în timp de pace, cel puțin patru ani. Numărul celor din categoria a doua nu va fi mai mare de patru, luati în ordinea vechimii, la vacante existente;
- f) Foștii Președinți ai Adunărilor Naționale din Chișinău, Cernauti și Alba-Iulia, cari au declarat Unirea.

Articolul 74

Verificarea îndeplinirii condițiilor senatorilor de drept se face de o comisiune compusa din Președinții secțiunilor Înaltei Curți de Casație și Justiție, sub președinția Primului-Președinte al acestei Înalte Curți. Constatarea se face din oficiu, la cererea Președintelui Senatului sau a acelor cari au dreptul. Președintele Senatului înscrie senatorii de drept pe baza încheierii Comisiunii. Senatul poate discuta și semnala Comisiunii, spre rectificare, erorile constatate în stabilirea drepturilor.

Articolul 75

Spre a fi eligibil la Senat se cere:

- a) A fi cetățean român;
- b) A avea exercițiul drepturilor civile și politice;
- c) A avea vârsta de 40 ani împliniți;
- d) A avea domiciliul în România. Aceste condițiuni, afară de vârsta, se cer și senatorilor de drept.

Articolul 76

Se înființează un Consiliu legislativ, a cărui menire este să ajute în mod consultativ la facerea și coordonarea legilor, emanând fie de la puterea executivă, fie din inițiativa parlamentară, cât și la întocmirea regulamentelor generale de aplicarea legilor. Consultarea Consiliului legislativ este obligatorie pentru toate proiectele de legi, afară de cele care privesc creditele bugetare; dacă însă, într-un termen fixat de lege, Consiliul legislativ nu-și da avizul sau, Adunările pot proceda la discutarea și aprobarea proiectelor. O lege specială va determina organizarea și modul de funcționare al Consiliului legislativ.

Articolul 77

Puterile constituționale ale Regelui sînt ereditare în linie coborătoare directă și legitimă a Majestății Sale Regelui Carol I de Hohenzollern Sigmaringen, din bărbat în bărbat prin ordinul de primogenitură și cu exclusiunea perpetua a femeilor și coboritorilor lor. Coboritorii Majestății Sale vor fi crescuți în religia ortodoxă a Țării.

Articolul 78

În lipsa de coborîtori în linie bărbatească ai Majestății Sale Regelui Carol I de Hohenzollern Sigmaringen, succesiunea Tronului se va cuveni celui mai în vîrstă dintre frații săi sau coboritorilor acestora, după regulile statornicite în articolul precedent. Dacă nici unul dintre frații sau coboritorii lor nu s-ar mai găsi în viață sau ar declara mai dinainte că nu primesc Tronul, atunci Regele va putea indica succesorul sau dintr-o dinastie suverană din Europa cu primirea Reprezentății naționale, dată în forma prescrisă de art. 79. Dacă nici una, nici alta nu va avea loc, Tronul este vacant.

Articolul 79

La caz de vacanță a Tronului, ambele Adunări se întrunesc de îndată într-o singură Adunare, chiar fără convocare, și cel mai târziu pînă în opt zile de la întrunirea lor aleg un Rege dintr-o dinastie suverană din Europa occidentală. Prezenta a trei pătrimi din membrii care compun fiecare din ambele Adunări și majoritatea de două treimi a membrilor prezenți sînt necesare pentru a se putea procedea la această alegere. La caz cînd Adunarea nu se va fi făcut în termenul mai sus prescris, atunci în a doua zi, la amiază, Adunările întrunite vor pasi la alegere oricare ar fi numărul membrilor prezenți și cu majoritatea absolută a voturilor. Dacă Adunările s-ar afla dizolvate în momentul vacanței Tronului, se va urma după modul prescris la articolul următor. În timpul vacanței Tronului, Adunările întrunite vor numi o locotenentă regală, compusă din trei persoane, care va exercita puterile regale pînă la suirea Regelui pe Tron. În toate cazurile mai sus arătate votul va fi secret.

Articolul 80

La moartea Regelui, Adunările se întrunesc chiar fără convocare cel mai târziu zece zile după declararea morții. Dacă din întâmplare ele au fost dizolvate mai înainte și convocarea lor a fost hotărâta în actul de dizolvare pentru o epocă în urma celor zece zile, atunci Adunările cele vechi se aduna pînă la întrunirea acelor care au a le înlocui.

Articolul 81

De la data morții Regelui și pînă la depunerea jurămîntului a succesorului sau la Tron puterile constituționale ale Regelui sînt exercitate, în numele poporului român, de miniștri, întruniți în consiliu și sub a lor responsabilitate.

Articolul 82

Regele este major la vîrsta de optsprezece ani împliniți. La suirea sa pe Tron, el va depune mai intaiu în sanul Adunărilor întrunite următorul jurămînt: "Jur a păzi Constituțiunea și legile poporului român, a menține drepturile lui naționale și integritatea teritoriului".

Articolul 83

Regele, în vieata fiind, poate numi o Regenta, compusa din trei persoane, care, după moartea Regelui, sa exercite puterile regale în timpul minorității succesorului Tronului. Aceasta numire se va face cu primirea Reprezentatiunii naționale, data în forma prescristă la art. 79 din Constituțiunea de față. Regenta va exercita totdeodată și tutela succesorului Tronului în timpul minorității lui. Dacă, la moartea Regelui, Regenta nu s-ar găsi numita și succesorul Tronului ar fi minor, ambele Adunări întrunite vor numi o Regenta, procedând după formele prescriste la art. 79 din Constituțiunea de față. Membrii Regentei nu intră în funcțiune decât după ce vor fi depus solemn înaintea ambelor Adunări întrunite jurămîntul prescrist prin art. 82 din Constituțiunea de față.

Articolul 84

Dacă Regele se afla în imposibilitate de a domni, miniștrii, după ce au constatat legalmente aceasta imposibilitate, convoacă îndată Adunările. Acestea aleg Regenta, care va forma și tutela.

Articolul 85

Nici o modificare nu se poate face Constituției în timpul Regentei.

Articolul 86

Regele nu va putea fi totdeodată și Șeful unui alt Stat fără consimțământul Adunărilor. Nici una din Adunări nu poate delibera asupra acestui obiect dacă nu vor fi prezenți cel puțin două treimi din membrii cari le compun, și hotărîrea nu se poate lua decât cu două treimi din voturile membrilor de față.

Articolul 87

Persoana Regelui este inviolabilă. Miniștrii lui sînt răspunzători. Nici un act al Regelui nu poate avea tărie dacă nu va fi contrasemnat de un ministru, care prin aceasta chiar devine răspunzător de acel act.

Articolul 88

Regele numește și revoacă pe miniștrii săi. El sancționează și promulga legile. El poate refuza sancțiunea

sa) El are dreptul de amnistie în materie politica. Are dreptul de a ierta sau micșora pedepsele în materii criminale, afară de ceea ce se statornicește în privinta ministrilor. El nu poate suspenda cursul urmăririi sau al judecății, nici a interveni prin nici un mod în administrația justiției. El numește sau confirma în funcțiunile publice potrivit legilor. El nu poate crea o noua funcțiune fără o lege specială. El face regulamente necesare pentru executarea legilor, fără să poată vreodata modifica sau suspenda legile și nu poate scuti pe nimeni de executarea lor. El este capul puterii armate. El conferă gradele militare în conformitate cu legea. El va conferi decoratiunile române conform unei anume legi. El are dreptul de a bate moneda conform unei legi speciale. El încheie cu Statele străine convențiunile necesare pentru comerț, navigațiune și alte asemenea; însă pentru ca aceste acte să aibă autoritate îndatoritoare, trebuie mai intaiu a fi supuse Puterii legislative și aprobate de ea.

Articolul 89

Legea fixează lista civilă pentru durata fiecăreia Domnii.

Articolul 90

La 15 Octomvrie a fiecărui an, Adunarea deputaților și Senatul se întrunesc fără convocare, dacă Regele nu le-a convocat mai înainte. Durata fiecărei sesiuni este de cinci luni. Regele deschide sesiunea prin un Mesaj, la care Adunările fac răspunsurile lor. Regele pronunța închiderea sesiunii. El are dreptul de a convoca în sesiune extraordinară Adunările. El are dreptul de a dizolva ambele Adunări deodată sau numai una din ele. Actul de dizolvare trebuie să conțină convocarea alegătorilor pînă în doua luni de zile și a Adunărilor pînă în trei luni. Regele poate amana Adunările; oricum, amânarea nu poate depăși termenul de o luna, nici a fi reînnoită în aceeași sesiune fără consimțămîntul Adunărilor.

Articolul 91

Regele nu are alte puteri decât acele date lui prin Constituțiune.

Articolul 92

Guvernul exercita puterea executivă în numele Regelui, în modul stabilit prin Constituțiune.

Articolul 93

Miniștrii intrunite alcătuiesc Consiliul de Miniștri, care este prezidat, cu titlul de Președinte al Consiliului de Miniștri, de acela care a fost însărcinat de Rege cu formarea guvernului. Departamentele ministeriale și subsecretariatele de Stat nu se pot desfiinta decât prin lege.

Articolul 94

Nu poate fi ministru decât cel care este român sau cel care a dobîndit naturalizarea.

Articolul 95

Nici un membru al Familiei Regale nu poate fi ministru.

Articolul 96

Dacă miniștrii nu ar fi membri ai Adunărilor, ei pot lua parte la desbaterea legilor, fără a avea însă și dreptul de a vota. La debaterile Adunărilor prezenta cel puțin a unui ministru e necesară. Adunările pot exige prezenta ministrilor la deliberațiunile lor.

Articolul 97

În nici un caz ordinul verbal sau în scris al Regelui nu poate apara pe ministru de răspundere.

Articolul 98

Fiecare din ambele Adunări, precum și Regele au dreptul de a cere urmărirea ministrilor și a-i trimite înaintea înaltei Curți de casație și justiție, care singura, în secțiuni-unite, este în drept a-i judeca, afară de cele ce se vor statornici prin legi în ceea ce privește exercițiul acțiunii civile a părții vătămate și în ceea ce privește crimele și delictele comise de miniștri afară de exercițiul funcțiunii lor. Punerea sub urmărire a ministrilor de către Corpurile legiuitoare nu se poate rosti decât prin majoritate de două treimi a membrilor de față. Instrucțiunea se va face de o comisiune a înaltei Curți de casație, compusa din cinci membri trași la sorti în secțiuni-unite. Aceasta comisiune are și puterea de a califica faptele și de a decide sau nu urmărirea. Acuzarea, înaintea înaltei Curți de casație și justiție, se va susține prin ministerul public. Legea responsabilității ministeriale determina cazurile de răspundere și pedepsele aplicabile ministrilor.

Articolul 99

Orice parte vătămată de un decret sau o dispozițiune semnată sau contrasemnata de un ministru care violeaza un text expres al Constituțiunii sau al unei legi, poate cere Statului, în conformitate cu dreptul comun, despăgubiri bănești pentru prejudiciul cauzat. Fie în cursul judecății, fie după pronunțarea hotărârii, ministrul poate fi chemat, după cererea Statului, în urma votului unuia din Corpurile legiuitoare, înaintea instanțelor ordinare, la răspundere civilă pentru dăuna pretinsa sau suferită de Stat. Actul ilegal al ministrului nu descarca de răspundere solidară pe funcționarul care a contrasemnat, decât în cazul când acesta a atras atenția Ministrului, în scris.

Articolul 100

Se vor putea înființa Subsecretariate de Stat. Subsecretarii de Stat vor putea lua parte la debaterile Corpurilor legiuitoare sub responsabilitatea ministrilor.

Articolul 101

Nici o jurisdicție nu se poate înființa decât numai în puterea unei anume legi. Comisiuni și tribunale extraordinare nu se pot crea sub nici un fel de numire și sub nici un fel de cuvânt în vederea unor anume procese, fie civile, fie penale, sau în vederea judecării unor anume persoane.

Articolul 102

Pentru întregul Stat român este o singura Curte de casație și justiție.

Articolul 103

Numai Curtea de casație în secțiuni-unite are dreptul de a judeca constituționalitatea legilor și a declara inaplicabile pe acelea cari sînt contrarii Constitutiei. Judecata asupra inconstitucionalitatii legilor se margineste numai la cazul judecat. Curtea de casație se va rosti ca și în trecut asupra conflictelor de atributiuni. Dreptul de recurs în casare este de ordin constituțional.

Articolul 104

Judecătorii sînt inamovibili în condițiunile speciale pe cari legea le va fixa.

Articolul 105

Juriul este statornicit în toate materiile criminale și pentru delictele politice și de presa, afară de cazurile statornicite prin Constitutiunea de față. Acțiunea pentru daune-interese rezultând din fapte și delictes de presa nu se poate intenta decât înaintea aceleiași jurisdicțiuni de competența căreia este delictul.

Articolul 106

Justiția militară se organizează prin osebită lege.

Articolul 107

Autorități speciale de orice fel, cu atribuțiuni de contencios administrativ, nu se pot înființa. Contenciosul administrativ este în căderea puterii judecătorești, potrivit legii speciale. Cel vătămat în drepturile sale, fie printr-un act administrativ de autoritate, fie printr-un act de gestiune făcut cu călcarea legilor și a regulamentelor, fie prin rea voința a autorităților administrative de a rezolva cererea privitoare la un drept, poate face cerere la instanțele judecătorești pentru recunoașterea dreptului sau. Organele puterii judiciare judeca dacă actul este ilegal, îl pot anula sau pot pronunța daune civile pînă la data restabilirii dreptului vătămat, avînd și căderea de a judeca și cererea de despăgubire, fie contra autorității administrative chemate în judecata, fie contra funcționarului vinovat. Puterea judecătorească nu are cadere de a judeca actele de guvernament, precum și acele de comandament cu caracter militar.

Articolul 108

Institutiunile județene și comunale sînt regulate de legi. Aceste legi vor avea de baza descentralizarea administrativă. Membrii consiliilor județene și consiliilor comunale sînt aleși de către cetățenii români prin votul universal, egal, direct, secret, obligatoriu și cu reprezentarea minorității, după formele prevăzute de lege. La aceștia se vor putea adauga prin lege și membri de drept și membri cooptati. Între membrii cooptati pot fi și femei majore. Titlul IV DESPRE FINANȚE

Articolul 109

Nici un impozit de orice natura nu se poate stabili și percepe decît pe baza unei legi.

Articolul 110

Prin lege se pot crea impozite numai în folosul Statului, județelor, comunelor și institutiunilor publice cari îndeplinesc servicii de Stat.

Articolul 111

Orice sarcina sau impozit județean sau comunal nu se poate aseza decît cu învoirea consiliilor județene sau comunale în limitele stabilite de lege.

Articolul 112

Nu se pot statornici privilegii în materii de impozite. Nici o excepțiune sau micșorare de impozit nu se poate statornici decât prin o lege. Monopoluri nu se pot constitui decât numai prin lege și exclusiv în folosul Statului, județelor și comunelor.

Articolul 113

Nici un fond pentru pensiuni sau gratificatiuni în sarcina tezaurului public nu se poate acorda decât în virtutea unei legi.

Articolul 114

În fiecare an Adunarea deputaților încheie socotelile și votează bugetul. Toate veniturile sau cheltuielile Statului trebuie trecute în buget și în socoteli. Dacă bugetul nu se votează în timp util, puterea executivă va indestula serviciile publice după bugetul anului precedent, fără a putea merge cu acel buget mai mult de un an peste anul pentru care a fost votat.

Articolul 115

Controlul preventiv și cel de gestiune a tuturor veniturilor și cheltuielilor Statului se va exercita de Curtea de conturi, care supune în fiecare an Adunării deputaților raportul general rezumand conturile de gestiune al bugetului trecut, semnaland totdeodată neregulile săvârșite de miniștri în aplicarea bugetului. Regularea definitivă a socotelilor trebuie să fie prezentată Adunării deputaților cel mai târziu în termen de doi ani de la încheierea fiecărui exercițiu.

Articolul 116

Pentru toată România este o singura Curte de conturi.

Articolul 117

Toate fondurile provenite din Case speciale, și de cari guvernul dispune sub diferite titluri, trebuie să fie cuprinse în bugetul general al veniturilor Statului.

Capitolul 5 - Despre institutiunile județene și comunale · Secțiunea I - Despre Rege

Articolul 118

Legile financiare se publică în Monitorul Oficial ca și celelalte legi și regulamente de administrațiune publică.
Titlul V DESPRE PUTEREA ARMATA

Capitolul 5 - Despre institutiunile județene și comunale · Secțiunea I - Despre Rege

Articolul 119

Tot Romanul, fără deosebire de origina etnică, de limba sau de religie, face parte din unul din elementele puterii armate, conform legilor speciale. Puterea armata se compune din: armata activa cu cadrele ei permanente, rezerva ei și milițiile.

Capitolul 5 - Despre institutiunile județene și comunale · Secțiunea I - Despre Rege

Articolul 120

Gradele, decoratiunile și pensiunile militarilor nu se pot lua decât numai în virtutea unei sentințe judecătorești și în cazurile determinate de legi.

Capitolul 5 - Despre institutiunile județene și comunale · Secțiunea I - Despre Rege

Articolul 121

Contingentul armatei se votează pentru fiecare an de ambele Corpuri legiuitoare.

Capitolul 5 - Despre institutiunile județene și comunale · Secțiunea I - Despre Rege

Articolul 122

Se va înființa un Consiliu superior al apărării tarii, care va îngriji, în mod permanent, de măsurile necesare pentru organizarea apărării naționale.

Capitolul 5 - Despre institutiunile județene și comunale · Secțiunea I - Despre Rege

Articolul 123

Nici o trupa armata străină nu poate fi admisă în serviciul Statului, nici nu poate intra sau trece pe teritoriul României decât în puterea unei anume legi. Titlul VI DISPOZIȚIUNI GENERALE

Articolul 124

Culorile drapelului României sînt: Albastru, Galben și Roșu, așezate vertical.

Articolul 125

Reședința guvernului este în Capitala țării.

Articolul 126

Limba românească este limba oficială a Statului român.

Articolul 127

Nici un jurământ nu se poate impune cuiva decât în puterea unei legi, care hotărăște și formula lui.

Articolul 128

Constitutiunea de față nu poate fi suspendată nici în total, nici în parte. În caz de pericol de Stat se poate prin lege institui starea de asediu generală sau parțială. Titlul VII DESPRE REVIZUIREA CONSTITUTIUNII

Articolul 129

Constitutiunea poate fi revizuită în total sau în parte din inițiativa Regelui sau oricăreia din Adunările legiuitoare. În urma acestei inițiative ambele Adunări, întrunite separat, se vor rosti cu majoritate absolută, dacă este locul ca dispozițiunile constituționale să fie revizuite. Îndată ce necesitatea revizuirii a fost admisă, ambele Corpuri legiuitoare aleg din sanul lor o comisiune mixtă, care va propune textele din Constitutiune ce urmează a fi supuse revizuirii. După ce raportul acestei comisiuni va fi citit în fiecare Adunare, de doua ori în interval de cincisprezece zile, ambele Adunări întrunite la un loc, sub președinția celui mai în vîrsta dintre Presedinti, în prezenta a cel puțin două treimi din totalitatea membrilor ce le compun, cu majoritate de două treimi, stabilesc în mod definitiv cari anume articole vor fi supuse revizuirii. În urma acestui vot Adunările sînt de drept dizolvate și se va convoca corpul electoral în termenul prescris de Constitutiune.

Articolul 130

Adunările cele noi proced în acord cu Regele la modificarea punctelor supuse revizuirii. În acest caz Adunările nu pot delibera dacă cel puțin două treimi a membrilor din cari se compun nu sînt prezenți și nici o schimbare nu se poate adopta dacă nu va întruni cel puțin două treimi ale voturilor. Adunările alese pentru revizuirea Constituțiunii au o durată constituțională obișnuită și, în afară de modificarea Constituțiunii, ele funcționează și ca Adunări legiuitoare ordinare. Dacă Adunările de revizuire nu-și pot îndeplini misiunea, noile Adunări vor avea același caracter. Titlul VIII DISPOZIȚIUNI TRANSITORII ȘI SUPLIMENTARE

Articolul 131

Sînt și rămîn cu caracter constituțional dispozițiunile din legile agrare privitoare la pămînturile cultivabile, pădurile și baltile expropriabile în total sau în parte, la starea lor juridică, la subsol, la prețuire, la modul de plată, etc., așa precum sînt formulate în articolele de mai jos ale fiecăreia din legile agrare și cari articole, în întregul lor, fac parte integrantă din prezenta Constituțiune și ca atare nu se pot modifica decât cu formele prevăzute pentru revizuirea Constituțiunii, și anume:

- a) Art. 1 (unu) alin. II, art. 2 (doi), 3 (trei), alin. I, art. 4 (patru), 6 (șase), 7 (șapte), 8 (opt), 9 (noua), 10 (zece), 13 (treisprezece), 14 (patrusprezece), 16 (șasesprezece), 18 (optsprezece), 21 (douăzeci și unu), 23 (douăzeci și trei), 32 (treizeci și doi), 36 (treizeci și șase) și 69 (sasezeci și noua) din legea pentru reforma agrară din Oltenia, Muntenia, Moldova și Dobrogea (vechiul Regat) din 17 Iulie 1921;
- b) Art. 2 (doi), 4 (patru), 5 (cinci), 6 (șase), 7 (șapte), 8 (opt), 9 (noua), 10 (zece), 11 (unusprezece), 12 (douasprezece), 13 (treisprezece), 16 (șasesprezece), 45 (patruzeci și cinci), 46 (patruzeci și șase), 47 (patruzeci și șapte), 48 (patruzeci și opt), 49 (patruzeci și noua), 50 (cincizeci) și 53 (cincizeci și trei) din legea pentru reforma agrară din Basarabia din 13 Martie 1920;
- c) Art. 3 (trei), 4 (patru), 5 (cinci), 6 (șase), 7 (șapte), 8 (opt), 9 (noua), 10 (zece), 11 (unusprezece), 12 (douasprezece), 13 (treisprezece), 14 (patrusprezece), 16 (șasesprezece), 18 (optsprezece), 22 (douăzeci și doi), 24 (douăzeci și patru), 32 (treizeci și doi), 50 (cincizeci) și 85 (optzeci și cinci) din legea pentru reforma agrară din Transilvania, Banat, Crisana și Maramures din 30 Iulie 1921;
- d) Art. 2 (doi), 3 (trei), 4 (patru), 5 (cinci) punctul a alin. I, art. 6 (șase), 7 (șapte), 9 (noua), 10 (zece), 12 (douasprezece), 13 (treisprezece), 29 (douăzeci și noua), 31 (treizeci și unu) și 55 (cincizeci și cinci) din legea pentru reforma agrară din Bucovina din 30 Iulie 1921.

Articolul 132

În scop de a se satisface trebuințele normale de lemne de foc și de construcție ale populației rurale din vechiul Regat, Basarabia și Bucovina, Statul e dator ca din pădurile sale din campie, deal sau munte sa destine suprafețele necesare în acest scop. În vechiul Regat și în Bucovina, acolo unde Statul nu ar avea păduri, într-o raza de douăzeci kilometri de centrul comunei, pentru satisfacerea trebuintelor mai sus arătate, el prin derogare de la art. 7 lit. c și art. 8 lit. a, b și c din legea pentru reforma agrară din Oltenia, Muntenia, Moldova și Dobrogea din 17 Iulie 1921 și de la art. 5, punctul a, alin. IV și de la art. 6 și 7 din legea pentru reforma agrară din Bucovina din 30 Iulie 1921, va putea expropria din pădurile persoanelor juridice fie publice, fie private, cari s-ar afla în aceasta raza și numai în lipsa acestora, va expropria proporțional din pădurile tuturor proprietarilor particulari, aflate în aceasta raza, însă numai în limita acestor trebuințe și în toate cazurile cu respectul unei suprafețe intangibile de una suta hectare de fiecare proprietate. Nu sînt expropriabile, oricare ar fi proprietarul, pădurile replantate sau în curs de replantare. Contractele de vânzare spre exploatare a pădurilor expropriabile cari vor fi în vigoare în momentul exproprierii, se vor respecta. Pădurile astfel expropriate rămîn în proprietatea Statului și se vor administra și exploata de dînsul spre a satisface potrivit legii și în prima linie nevoile de mai sus. Exproprierea acestor păduri se va face cu dreapta și prealabilă despăgubire fixată de justiție. Modul de expropriere va fi regulat prin lege specială.

Articolul 133

Se ratifica decretele-legi:

- no) 3.902 din 29 Decemvrie 1918, publicat în Monitorul Oficial
- no) 223 din 30 Decemvrie 1918, privitor la acordarea drepturilor cetățenești;
- no) 2.085 din 22 Mai 1919, publicat în Monitorul Oficial
- no) 33 din 28 Mai 1919, și
- no) 3.464 din 12 August 1919, publicat în Monitorul Oficial
- no) 93 din 13 August 1919, privitoare la incetatenirea evreilor cari locuiau în vechiul Regat. De asemenea se ratifica și toate decretele-legi de incetatenire individuală, cari s-au făcut înaintea decretelor specificate mai sus. Evreii, locuitori din vechiul Regat, cari nu-și vor fi regulat incetatenirea în termenul prevăzut de decretul-lege
- no) 3.464 din 12 August 1919, vor putea face declarațiunile de incetatenire conform decretului-lege
- no) 2.085 din 22 Mai 1919, în termen de trei luni de la promulgarea acestei Constitutiuni.

Articolul 134

Pînă la facerea unei legi de organizarea Consiliului legislativ prevăzut în aceasta Constitutiune, prezentarea proiectelor de legi înaintea Corpurilor legiuitoare va continua să se facă în conformitate cu legile și regulamentele azi în vigoare.

Articolul 135

Pînă la promulgarea legii speciale bazată pe principiile din prezenta Constituțiune, legile relative la organizarea și judecarea contenciosului administrativ rămîn în vigoare

---

Articolul 136

O lege specială va fixa lista civilă a Intaiului Rege al României întregite.

Articolul 137

Se vor revizui toate codicile și legile existente în diferitele părți ale Statului român spre a se pune în armonie cu Constituțiunea de față și asigura unitatea legislativă. Pînă atunci ele rămîn în vigoare. Din ziua promulgării Constituțiunii, sînt însă desființate acele dispozițiuni din legi, decrete, regulamente și orice alte acte contrarii celor înscrise în prezenta Constituțiune.

Capitolul 5 - Despre institutiunile județene și comunale · Secțiunea I - Despre Rege

Articolul 138

Actualele Adunări naționale după promulgarea prezentei Constituțiuni pot funcționa pînă la expirarea mandatului lor legal. În acest timp ele vor trebui să facă, pe baza principiilor din aceasta Constituțiune, legea electorală. Pînă la facerea acestei legi, decretele-legi electorale rămîn în vigoare. **NOTA** Desăvârșirea statului național unitar a impus adoptarea unei noi Constituții, avînd în vedere și faptul ca Sfatul Tarii din Chișinău și Marea Adunare Națională de la Alba Iulia cerusera, în Declarația, respectiv Rezoluția de unire, convocarea unei Adunări Constituante alese prin vot universal. În aceste condiții, Decretul Regal de convocare a Parlamentului bicameral rezultat din alegerile din anul 1922 declara constituante noile Adunări alese. Proiectul de Constituție a fost elaborat de Partidul Național Liberal (condus de Ion

- c)** Bratianu), partid majoritar în Camere. Partidele de opoziție, în special Partidul Național Roman (condus de Iuliu Maniu) și Partidul Taranesc (condus de Ion Mihalache) au declarat că nu recunosc caracterul de Constituantă al Parlamentului și considera nul și neavenit proiectul Constituției, datorită incalcarilor procedurilor constituționale de revizuire stabilite de Constituția din 1866. Constituția a fost adoptată de Adunarea Națională Constituantă a Deputaților în ședința din 26 martie 1923 cu majoritate de 247 voturi pentru, 8 contra și 2 abțineri din totalul de 369 deputați, situație certificată de Președintele Adunării Deputaților;
- g)** Orleanu, și de secretarul
- d)** Iuca, și de Adunarea Națională Constituantă a Senatului în ședința din 27 martie 1923 cu majoritate de 137 voturi pentru, 2 contra și 2 abțineri din totalul de 194 de senatori, situație certificată de Președintele Senatului,
- m)** Pherekyde, și de secretarul
- n)** Cosoiu. Constituția a fost sancționată de Regele Ferdinand I cu Decretul Regal
- nr)** 1360 din 28 martie 1923, contrasemnat de Președintele Consiliului de Miniștri, Ion
- c)** Bratianu, și de 14 miniștri, și a fost publicată în "Monitorul Oficial"
- nr)** 282 din 29 martie 1923. În același număr din "Monitorul Oficial" au fost publicate:
  - a)** Raportul
  - nr)** 934 din 28 martie 1923 al Guvernului, prezentat
  - s)** Regelui Ferdinand I pentru aprobarea și sancționarea Constituției votate de Adunările Naționale, semnat de Președintele Consiliului de Miniștri, Ion
  - c)** Bratianu, și de 14 miniștri;
  - b)** Cuvântul
  - s)** Regelui Ferdinand I din ziua de 28 martie 1923 la primirea Raportului pentru sancționarea Constituției votate de Adunările Naționale Constituante. Constituția a intrat în vigoare la data sancționării, adică 28 martie 1923. Ea abroga implicit Constituția din 1866 cu modificările ulterioare, cu excepția Decretelor-Lege
  - nr)** 3902/1918, 2085/1919 și 3464/1919, care modificasera implicit fosta Constituție și care sînt ratificate de noua Constituție. În redactarea inițială, Constituția din 1923 era formată din 138 de articole, grupate în 8 titluri. Constituția din 1923 a fost abrogată expres la data de 27 februarie 1938, prin Constituția din 1938. Constituția din 1923 a fost repusă în vigoare, într-o formă parțială și modificată, prin Decretul Regal
  - nr)** 1626 din 31 august 1944 pentru fixarea drepturilor românilor în cadrele Constituțiunii din 1866 și cu modificările Constituțiunii din 29 martie 1923, semnat de Regele Mihai I și publicat în "Monitorul Oficial"
  - nr)** 202 din 2 septembrie 1944. Decretul Regal
  - nr)** 1626/1944 a fost modificat prin Decretul Regal

- nr)** 1849 din 10 octombrie 1944, publicat în "Monitorul Oficial"
- nr)** 235 din 11 octombrie 1944, modificandu-se astfel și Constituția din 1923. O modificare expresă a Constituției din 1923 este realizată prin Decretul Regal
- nr)** 2218 din 13 iulie 1946 privind exercitarea puterii legislative, publicat în "Monitorul Oficial"
- nr)** 161 din 15 iulie 1946. În același "Monitor Oficial" este publicată și Legea
- nr)** 560 din 15 iulie 1946 pentru alegerea Adunării Deputaților, promulgată prin Decretul Regal
- nr)** 2219 din 13 iulie 1946. Constituția din 1923 a fost abrogată expres la data de 30 decembrie 1947, prin Legea
- nr)** 363 din 30 decembrie 1947 pentru constituirea Statului Roman în Republica Populara Română, promulgată prin Decretul
- nr)** 2299 din 30 decembrie 1947, semnat de Petru Groza, Președintele Consiliului de Miniștri, și publicată în "Monitorul Oficial"
- nr)** 300 bis din 30 decembrie 1947. Textul Constituției din 1923 este reprodus după "Monitorul Oficial"
- nr)** 282 din 29 martie 1923. -----